

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ
В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ
ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
ДРУГОЇ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**29 ЛИСТОПАДА 2016 Р.
М. РІВНЕ**

**Рівне
2016**

УДК 378
ББК 74.58
А 43

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 22.11.2016 р.)

Ради Інституту педагогічної освіти Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (протокол №4 від 17.11.2016)

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович, кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Павелків Роман Володимирович, доктор психологічних наук, професор, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету

Сілков Валерій Васильович, кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Пагута Тамара Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент директор Інституту педагогічної освіти Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Колупасва Тетяна Євстафіївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету

Мельничук Лілія Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент завідувач кафедри педагогіки Інституту педагогічної освіти Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Яковишина Тетяна В'ячеславівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету

УДК 378 Актуальні проблеми педагогіки вищої школи в контексті підготовки
ББК 74.58 педагогів початкової ланки освіти. Матеріали другої міжвузівської
А 43 науково-практичної студентської конференції. – Рівне: РДГУ, 2016.- 280 с.

До збірника увійшли статті та тези доповідей учасників другої міжвузівської науково-практичної студентської конференції "Актуальні проблеми педагогіки вищої школи в контексті підготовки педагогів початкової ланки освіти" (Рівне, 29 листопада 2016 р.). Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки.

Для науковців, викладачів вищих закладів освіти, аспірантів та студентів.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2016. Укладання.

© Автори статей, 2016

3. Пашенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) / М.Пашенко // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – №9. – С.53-63.

4. Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А. Марушкевич, В. Постовий, Т.Алексєєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215с.

5. Співпраця вчителя з батьками / О. Коберник, Л. Мотрич. – К.: Науковий світ, 2002. – 86с.

6. Трубавіна І. Зміст та форми просвітницької роботи з батьками / І. Трубавіна. – К.: УДЦССМ, 2000. – 86с.

АКТИВНІ ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНИХ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ

Ковальчук Ірина Володимирівна
студентка 3 курсу

*напрям підготовки 6.010102 «Початкова освіта»,
Рівненський державний гуманітарний університет*

Науковий керівник:

*Усач Лариса Володимирівна,
викладач, кафедра педагогіки початкової освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет*

Проблема активності особистості в навчанні як провідний чинник досягнення цілей навчання, загального розвитку особистості, професійної її підготовки вимагає принципового осмислення найважливіших елементів навчання (змісту, форм, методів) і стверджує в думці, що стратегічним напрямом активізації навчання є не збільшення обсягу інформації, що засвоюється, не посилення і збільшення кількості контрольних заходів, а створення дидактичних і психологічних умов осмисленості навчання, включення до нього учня на рівні не тільки інтелектуальної, але особистісної та соціальної активності.

Опрацьовуючи матеріал із зазначеної проблеми ми ставили за мету з'ясувати стан використання в сучасній початковій школі активних форм та методів навчання.

Проблема активності особистості в навчанні – одна з актуальних у психологічній, педагогічній науці, адже до 70% особистісних якостей закладається в початковій школі. І не тільки базові навички, такі як вміння читати, писати, розв'язувати, слухати і говорити, потрібні дитині в житті. Кожній людині, що вступає в цей складний і суперечливий світ, необхідні певні навички мислення та якості особистості.

Сучасні дослідження в галузі освіти доводять, що традиційне навчання з найпоширенішими лекційними та запитальними методами не підходять більшості учнів. Учні по-різному сприймають, обробляють, відтворюють, класифікують та застосовують знання.

У сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень освіти, її вплив на особистісний розвиток дитини, значною мірою залежить від результативності запровадження технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання. Сьогодні учень вже не той, що був 20 років назад. Тому потрібно кожен рік, день, мить працювати над

собою, методикою, педагогікою, щоб зробити навчання не одноманітним, а цікавим і зрозумілим.

Активні методи сприяють кращому засвоєнню знань з різних предметів. Реалізуючи освітні цілі, активні методи навчання впливають в комплексі на особистість дитини, сприяють розумовому розвитку учня. Вони допомагають розвивати увагу, вміння критично мислити, виконувати точно завдання, проявляти кмітливість, здійснювати творчий підхід до власної навчальної діяльності.

Вченими філософами (Аристотель, Ф.Бекон, І.Кант, Г.Лейбніц, Д.Локк), психологами (Дж.Брунер, П.Гальперін) та педагогами (М.Матюшкін, І.Харламов, Г.Щукіна) неодноразово підкреслювалася необхідність прийняття суб'єктом активної позиції щодо пізнання навколишнього світу.

Найважливішим засобом активізації особистості в навчанні виступають активні методи навчання. Активне навчання передбачає використання такої системи методів, яка спрямована головним чином не на виклад викладачем готових знань, їх запам'ятовування і відтворення, а на самостійне оволодіння учнями знаннями і вміннями у процесі активної розумової і практичної діяльності.

Активне навчання це перехід від регламентованих, алгоритмізованих, програмованих форм і методів організації навчального процесу до розвиваючих, проблемних, дослідницьких, пошукових, що забезпечує народження пізнавальних мотивів та інтересів, умов для творчості в навчанні.

У методі навчання знаходять відображення об'єктивні закономірності, цілі, зміст, принципи, форми навчання. Діалектика зв'язку методу з іншими категоріями дидактики взаємозворотна: будучи похідними від цілей, змісту, форм навчання, метод водночас здійснює зворотній і досить дієвий вплив на становлення та розвиток цих категорій. [2, с. 46]

Приклади сучасних активних методів навчання:

«Ажурна пилка». Метод дозволяє учням працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий проміжок часу, а також заохочує учнів допомагати одне одному «вчитися навчаючи». Під час роботи за допомогою методу «ажурна пилка» учні працюють у різних групах.

«Акваріум». Клас ділиться на 2-4 групи. Одна група розміщується в центрі класу, утворивши внутрішнє коло. Учасники групи починають обговорювати запропоновану вчителем проблему. Усі інші учні мовчки спостерігають за обговоренням. Групі, що працює «в акваріумі», потрібно:

- озвучити ситуацію;
- обговорити її, використовуючи метод дискусії;
- дійти спільного рішення.

На роботу дається 3-5 хв. Після обговорення, учасники групи займають місце у зовнішньому колі, а вчитель ставить класу запитання: Чи погоджуєтесь ви з думкою групи? Чи була ця думка достатньо аргументована, доведена? Який з аргументів ви вважаєте найбільш переконливим? Після цього місце в «Акваріумі» займає інша група і обговорює наступну ситуацію (проблему). Всі групи по черзі мають побувати в «акваріумі».

«Асоціації на дошці» – залучає власний досвід учнів, має високий ступінь зацікавленості, проводиться фронтально. Доцільно використовувати під час мотивації вивчення теоретичного матеріалу (ідеї, поняття) та питань методології. Можна застосовувати як під час проведення мотивації теми (розділу), так і під час мотивації окремих урочків або питань. Для посилення емоційності та емпатії (співпереживання)

бажано використовувати фотографії, пісні, афоризми, вірші тощо. Залежно від змісту має три види проведення:

«поняття» — вчитель вертикально записує на дошці основне поняття, яке мають опрацювати учні. Після цього просить учнів назвати ознаки цього поняття або асоціації, які воно у них викликає. Обов'язковою умовою є те, щоб ці слова мали спільні з основним поняттям літери (кресворд);

«квітка» — вчитель малює на дошці квітку (серединка і чотири пелюстки). У середині записує основне поняття, а на пелюстках слова, наприклад: «особа», «родина», «суспільство», «держава». Після цього учні повинні назвати прояви даного поняття у зазначених сферах. Вчитель їх записує на пелюстках;

«прямокутник» — учитель малює на дошці прямокутник і записує на ньому основне поняття. Учні повинні назвати синоніми, антоніми, прикметники і дієслова, що, на їхню думку, пов'язані з даним поняттям. Всі вони записуються на відповідних сторонах прямокутника. Коли асоціації закінчуються, вчитель пропонує учням з кожної групи відібрати по три найхарактерніших. Із відібраними асоціаціями відбудуватиметься подальша робота.

«Брейн-штормінг» (мозковий штурм) — застосовується під час мотивації питань, пов'язаних із пошуком шляхів вирішення проблем, а не з усвідомленням змісту понять. Основним змістом, що вивчається на уроці, є моральні орієнтації та цінності, доцільно використовувати методи «Класифікація» та «Альтернатива».

«Класифікація». Суть методу полягає в тому, що учні отримують робочі картки, на яких розміщені різні ознаки певних понять або явищ. Спираючись на власний досвід та уподобання, учні повинні згрупувати їх за певними ознаками або критеріями.

«Альтернатива». На робочій картці записана певна проблема і ряд альтернативних пропозицій щодо її вирішення. Кожен учень самостійно повинен обрати тільки одну із запропонованих альтернатив і пояснити свій вибір.

«Два-чотири – всі разом». Учнім класу пропонується проблема (інформація), яку вони спочатку опрацюють самостійно, потім обговорюють в парах, далі об'єднуються в четвірки. Після прийняття спільного рішення в четвірках відбувається колективне обговорення питання.

«Джиг-со» — дозволяє учням протягом короткого проміжку часу опрацювати великий обсяг навчального матеріалу. Клас ділиться на 3-5 груп, які назовемо «домашніми». Кожен учень повинен отримати порцію інформації для засвоєння, кожна група – свою. Завдання «домашніх» груп — опрацювати надану інформацію та опанувати нею на рівні, достатньому для обміну цією інформацією з іншими. Експертні групи, використовуючи кольорові позначки, вислуховують представників домашніх груп і, проаналізувавши матеріал в цілому, проводять експертну оцінку.

Після завершення роботи учням пропонується повернутися «додому» і поділитися інформацією, отриманою в «експертній» групі, з членами своєї «домашньої» групи.

«За – проти» – цей метод використовується для демонстрації різноманітних поглядів на проблему, що вивчається. Розглядаючи протилежні позиції з дискусійної проблеми, учні ознайомлюються з альтернативними поглядами, на практиці навчаються захищати свою власну позицію, вислуховують інших.

Метод «Прес» використовується у випадках, коли виникають суперечливі думки з певної проблеми й учневі потрібно посісти чітко визначену позицію з обговорюваної проблеми та аргументувати її. Метод дає можливість навчитися формулювати та

висловлювати свою думку з дискусійного, проблемного питання аргументовано, чітко, стисло.

Творче читання. Цей метод є найбільш специфічним для вивчення літератури. Мета методу творчого читання полягає в активізації художнього сприймання, художніх переживань, у формуванні засобами мистецтва художніх нахилів та здібностей школярів. Читання художнього твору докорінно відрізняється від читання текстів іншого типу – наукових чи публіцистичних. Завдання вчителя-словесника – навчити дітей читати книгу, цінувати літературу як мистецтво, підготувати читача, котрий яскраво відчуватиме і критично мислитиме. Читання літературного твору потребує особливої уваги до слова, ритму, фрази, дає поштовх уяві читача, викликає емоційне співпереживання. Метод творчого читання реалізується за допомогою прийомів:

- виразне читання вчителя;
- прослуховування грамзаписів зі зразковим читанням майстрів слова;
- читання учнів — «ланцюжком», повторне, в особах, хором, під музику, напам'ять;
- коментоване читання з різноманітними видами коментарів;
- постановка проблеми;
- словникова робота;
- творчі завдання за власними спостереженнями учнів над текстом.

Кейс-стаді (*Case-studi*) метод (розробка Гарвардського університету) — це навчання за допомогою аналізу конкретних ситуацій. Відмінність методу в тому, що кейс-стаді — створення проблемної ситуації на основі фактів із реального життя.

Пізнавальна активність і пізнавальна самостійність - якості, що характеризують інтелектуальні здібності учнів до навчання. Як і інші здібності, вони проявляються і розвиваються в діяльності.

Реалізація навчально-виховного процесу потребує від сучасного педагога знань та професійного використання різноманітних дидактичних форм, вміння їх удосконалення та модернізації (оновлення).

Джерелом повноцінного розвитку дитини початкових класів школи виступають два види діяльності. Перший – будь-яка дитина розвивається по мірі освоєння минулого досвіду людства за рахунок залучення до сучасної культури. В основі цього процесу лежить навчальна діяльність, яка спрямована на оволодіння дитиною знаннями та вміннями, необхідними для життя в суспільстві. Другий – будь-яка дитина в процесі розвитку самостійно реалізує свої можливості, завдяки творчій діяльності, яка сприяє прояву в дитини самореалізації, втілення її власних ідей, які спрямовані на створення нового.

Активна форма навчання являє собою цілеспрямовану, чітко організовану, змістовно насичену й методично оснащену систему пізнавального та виховного спілкування, взаємодії, стосунків учителя та учнів. Результатом такої взаємодії є професійне удосконалення вчителя, засвоєння учнями знань, умінь, навичок, розвиток їх психічних процесів та моральних якостей.

Приклади активних форм навчання:

«Бачено-небачено». Робота з вивчення термінів може проводитись і в групах. Учні об'єднуються в декілька команд по п'ять-шість осіб. Учитель вивішує на дошці заздалегідь виготовлений плакат, на якому різними кольорами великим і дрібним (помітним здалеку) шрифтом «уздовж і поперек» написано 15-20 слів (кількість варіюється відповідно до тематики). Після закінчення часу (40 с або 1 хв) плакат знімається, а команди записують усі слова, що запам'яталися. Потім гравці

обмінюються своїми записами для перевірки. Командам бажано домовитися вносити виправлення в чужі записи ручкою іншого кольору. Перевіряючі виправляють помилки, вписуючи «не побачені іншою командою слова», після чого кожний учень перевіряючої команди ставить свій підпис. Аркуші повертаються колишній команді – тепер уже для перевірки перевіряючих. Початковий плакат учитель знову вивішує на дошку для звірвання та з'ясування можливих непорозумінь. Після цього визначають переможця. Виграють ті команди, у записах яких виявилось менше всього помилок і пропущених слів. Плакати для завдання «Бачено-небачено» можуть виготовлятися і самими учнями під час уроку. Для цього один учасник від кожної команди тягне «долю» — квиток з указівкою тієї або іншої теми. Кожна команда протягом установлених 5-8 хвилин готує свій плакат, відшукуючи потрібні слова в підручниках і словниках. Коли все готово, команди покидають свої місця, залишаючи там виготовлений плакат, і одну-дві хвилини вивчають плакат чужої, запам'ятовуючи все, що на ньому написано. А повернувшись після сигналу на місце, записують побачене, допомагаючи один одному. Потім може проводитися перевірка записів, так само, як в описаному основному варіанті завдання.

«Демарш» — особлива форма навчального заняття, яка базується на практичних діях, пов'язаних певним пізнавальним завданням і призначених для творчого самостійного виконання. Робота за цим методом передбачає: співробітництво, проблемне навчання, суб'єкт-суб'єктні відносини, впровадження дискусії. Основним завданням методу є перетворення навчання на постійний пошук. Змістом навчання є певні форми діяльності, які використовуються учнями під час розв'язання проблемних ситуацій та їх обговорення в групі та класі. Тому визначений програмою матеріал подається як серія проблем.

Оптимальною є групова робота учнів, оскільки вона поєднує в собі індивідуальний пошук і обмін ідеями. Контроль з боку вчителя має непрямий характер. Всіляко заохочується само- і взаємоконтроль та самооцінка. Використовуючи метод демаршу, вчитель підбирає факти, що містять протиріччя (про історичні події, історичних діячів). Після аналізу документів учні самі формують проблему за допомогою мозкового штурму, визначають шляхи її вирішення. Залежно від кількості запропонованих варіантів формуються дослідницькі групи (вони досліджують причини, хід, наслідки історичних подій) та підводять підсумки.

«Мікрофон». Ця технологія є різновидом групового обговорення певної проблеми, яка дає можливість кожному сказати щось швидко, відповідаючи по черговому. Перед класом ставиться запитання. Учні пропонується олівець, що імітує мікрофон, який вони будуть передавати одне одному. Говорити може тільки той, хто тримає олівець. Якщо учень не має що сказати, він передає слово іншому.

Важливо не обговорювати і не критикувати чужі відповіді. На завершення вчитель або учень, який добре володіє цією темою, підбиває підсумки.

«Мозаїка». Цей вид навчальної діяльності використовується для створення ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу. Для виконання цієї форми клас поділяється на експертні групи, які отримують завдання для експертизи. Працюючи з додатковою літературою чи іншими джерелами інформації, члени групи складають блок-схеми експертної оцінки. Після завершення роботи утворюються консультаційні групи, до яких входять по кілька учнів з кожної експертної групи. Діти обмінюються результатами експертиз, аналізують матеріал в цілому, занотовують необхідну інформацію, а закінчивши роботу, повертаються до своїх експертних груп, де остаточно узагальнюють весь матеріал.

При використанні активних методів навчання необхідно, щоб школярі вміли аналізувати, міркувати, планувати, комбінувати, створювати нове.

Одним з важливих завдань навчальної діяльності є систематичне і цілеспрямоване орієнтування на активно-мотивоване оволодіння системою знань і способів діяльності учнів. Всі зазначені активні методи і форми навчання в цій чи іншій мірі використовуються в практиці початкового навчання, а їх ефективність залежить від умов і способів використання.

Список використаних джерел

1. Конашук Г.М. Розвиток творчих здібностей молодших школярів / Г.М.Конашук // Обдарована дитина. – 2012. – № 3. – С. 23-27.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М.Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 47с.
3. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій: навч. посіб. / Н.П.Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 176с.
4. Олексієнко Г. Активне навчання в сучасній школі / Г. Олексієнко // Українська мова і література в школах України. – 2014. – № 10. – С. 26-29.
5. Стребна О.В. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи / О.В.Стребна, А.О.Соценко. – Харків : Основа, 2005. – 172 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УМОВНО-СИМВОЛІЧНОЇ НАОЧНОСТІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ковальчук Наталія Анатоліївна,

студентка 4 курсу,

*напрям підготовки 6.010102 «Початкова освіта»,
Рівненський державний гуманітарний університет*

Науковий керівник:

Бісовецька Людмила Андріївна,

*к. філолог. н., доцент, кафедра теорії і методик початкового навчання,
Рівненський державний гуманітарний університет*

Наочність – важливий принцип навчання в початкових класах, який давно одержав визнання в педагогічній теорії і практиці. Це пояснюється особливостями психології дітей молодшого шкільного віку, всім комплексом навчально-виховних завдань уроку мови.

Використання наочності раціоналізує роботу вчителя, пожебавлює процес викладання, економить час, допомагає зосередити увагу учнів на найважливішому, найсуттєвішому, підносить інтерес до вивчуваного матеріалу, активізує процес навчання, полегшує засвоєння учнями навчального матеріалу. Наочність допомагає вчителю застосовувати під час навчання зіставлення, порівняння, аналіз і синтез, аналогію та інше, полегшує узагальнення, повторення і закріплення вивченого (діяльнісний компонент).

Наочність має бути різною за характером. Під наочним навчанням розуміють лише навчання за допомогою зорової наочності. Але це не тільки використання тих дидактичних засобів (картини, малюнки, схеми, таблиці, натуральні об'єкти), які діти сприймають зором, а й саме мовлення, його правильні зразки. К. Д. Ушинський радив у навчанні молодших школярів рідної мови спиратись на якнайбільшу кількість аналізаторів. З огляду на зазначене головним у методиці уроку мови є використання

З М І С Т

<i>Колупаєва Тетяна Євстафіївна</i> ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	3
<u>СЕКЦІЯ 1</u>	
<u>ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР</u>	
<i>Богданюк Марина Юрійівна</i> ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ У ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ КЛАСИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ	4
<i>Галушко Діана Василівна</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	8
<i>Гривіцька Руслана Володимирівна</i> СИСТЕМА ПЕДАГОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	11
<i>Гуранець Наталія Анатоліївна</i> ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ Г. СПЕНСЕРА В КОНТЕКСТІ ПРІОРИТЕТІВ ОСВІТИ ХХ СТ.	15
<i>Зубик Ганна Анатоліївна</i> ЖИТТЄВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	18
<i>Козік Олена Ярославівна</i> ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ	22
<i>Колядич Ірина Іванівна</i> СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИМІРИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	24
<i>Мар'юсик Іванна Вікторівна</i> ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	28
<i>Мельник Марія Вікторівна</i> ОСОБИСТИНО-ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	32
<i>Стрілецька Катерина Андріївна</i> ФОРМИ І МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	36
<i>Страшівська Світлана Ігорівна</i> СУЧАСНА СТРУКТУРА І ФУНКЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ	40
<i>Штаєр Оксана Валеріївна</i> ДО ПИТАННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ “ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА”	44

СЕКЦІЯ 2

ПОЧАТКОВА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ

<i>Бабяр Алла Андріївна</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СПІВРОБІТНИЦТВА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ	48
<i>Басараба Діана Василівна</i> ВПЛИВ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З БАТЬКАМИ УЧНІВ НА ХІД НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	52
<i>Баховська Маріанна Василівна</i> РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	55

Бондарчук Ірина Володимирівна МЕТОДИЧНА РОБОТА, ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	58
Бричка Мирослава Анатоліївна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ У ПЕРІОД НАВЧАННЯ ГРАМОТИ _____	61
Велесик Віталія Степанівна ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	66
Гомон Альона Олексіївна ЗАСТОСУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ НА УРОЦІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	68
Дем'янчук Наталія Володимирівна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗГЛЯДУ УРОКУ ЯК СКЛАДНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ТА НЕОБХІДНОСТІ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО НЬОГО _____	71
Карпо Віра Юріївна ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	73
Коваль Ольга Вікторівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОСВІТА ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ВЗАЄМОДІЇ _____	76
Ковальчук Ірина Володимирівна АКТИВНІ ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНИХ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ _____	81
Ковальчук Наталія Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УМОВНО-СИМВОЛІЧНОЇ НАОЧНОСТІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	86
Конончук Марія Олександрівна ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОПІЗНАВАЛЬНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК У ПЕРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ _____	90
Куницька Тетяна Вікторівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ НАД ВИРАЗНІСТЮ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	94
Кухновець Людмила Іванівна РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЗАУРОЧНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	97
Матушевська Юлія Василівна ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗВУКОВІЙ ОСНОВІ _____	100
Могилевська Світлана Русланівна ВИХОВАННЯ ТОЛІРАНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС _____	104
Мотько Тетяна Станіславівна МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ЗВУКИ І БУКВИ» В 2 КЛАСІ _____	109
Нідельська Оксана Юріївна ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ _____	112
Панасюк Мирослава Сергіївна СЛОВНИКОВА РОБОТА НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	114

<i>Панасюк Оксана Миколаївна</i> ТЕОРЕТИКО – МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	118
<i>Пасічник Дарина Миколаївна</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	121
<i>Полухович Іван Анатолійович</i> ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ	123
<i>Прокоп Яна Сергіївна</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	127
<i>Радченя Юлія Віталіївна</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ІННОВАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	131
<i>Сацик Інна Вікторівна</i> ВИДИ ДИКТАНТІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ	135
<i>Сичик Катерина Анатоліївна</i> ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ В СТРУКТУРІ УРОКУ	138
<i>Старовойт Оксана Сергіївна</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З МАТЕМАТИКИ	143
<i>Стасюк Марина Святославівна</i> ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	146
<i>Тинишук Тетяна Андріївна</i> МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПРОСТИХ ОБЕРНЕНИХ ЗАДАЧ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	150
<i>Толочник Олена Михайлівна</i> КОМПОЗИЦІЙНІ НАВИЧКИ ЯК ОСНОВА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	154
<i>Томчук Олена Анатоліївна</i> ТЕКСТ ЯК ЗАСІБ ПОЄДНАННЯ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	157
<i>Тумаха Тетяна Анатоліївна</i> ЗВУКОВА РОБОТА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	161
<i>Хасцька Ольга Василівна</i> АНАЛІЗ ПОЕТИЧНОГО ТВОРУ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	164
<i>Цісарук Олена Едуардівна</i> ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	167
<i>Чикалюк Галина Валеріївна</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	171
<i>Шостак Марина Павлівна</i> РОБОТА ВЧИТЕЛЯ НАД ФОРМУВАННЯМ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ УЧНІВ В УМОВАХ ГОВІРКОВОГО ОТОЧЕННЯ	174

<i>Яримкевич Ірина Валеріївна</i>	
РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ РУК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА _____	177

СЕКЦІЯ 3
СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ
У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<i>Берташ Віта Олександрівна</i>	
РЕФЛЕКСІЯ ЯК АКТИВНИЙ МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА _____	181
<i>Зарачна Аліна Вікторівна</i>	
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «САМОСТІЙНА РОБОТА» В ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ _____	183
<i>Ковальчук Наталія</i>	
РОЗВИТОК ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ МЕТОДИК _____	186
<i>Крупенко Олеся Іванівна</i>	
ОСНОВИ НАВЧАННЯ ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ _____	190
<i>Мариніна Ірина Володимирівна</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	193
<i>Мельник Олеся Олександрівна</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ КОНФЛІКТИ, ЇХ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВ'ЯЗАННЯ _____	196
<i>Мисечко Тетяна Володимирівна</i>	
ОБДАРОВАНІСТЬ ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	199
<i>Павлюк Катерина Олегівна</i>	
ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ _____	204
<i>Сайко Марія Василівна</i>	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГУВЕРНЕРСТВА В УКРАЇНІ _____	208
<i>Соломко Інна Антонівна</i>	
СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТЬ "САМОРОЗВИТОК" ТА "ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК" ОСОБИСТОСТІ _____	212
<i>Тимошук Анастасія Анатоліївна</i>	
ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В. СУХОМЛИНСЬКОГО В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ _____	216
<i>Усаченко Ганна Юрївна</i>	
ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ІНТЕРЕСУ ДО СОЦІАЛЬНОЇ ДІЙСНОСТІ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ _____	219

СЕКЦІЯ 4
ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА СВІТОВОГО
ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

<i>Ващишина Юлія Іванівна, Омельчук Дарина Юрївна</i>	
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ _____	223

<i>Гаврилович Мирослава Олегівна,</i> ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ _____	228
<i>Головатюк Валентина Олегівна</i> ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ШКОЛЯРАМИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ _____	232
<i>Дацька Іванна Іванівна</i> ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ _____	235
<i>Козік Ольга Василівна</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	238
<i>Кочкар'юв Владислав Дмитрович</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ _____	242
<i>Кучер Ірина Андріївна</i> ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ ЗА КОРДОНОМ (НА ПРИКЛАДІ ЯПОНІЇ) _____	246
<i>Мельничук Ірина Ігорівна</i> СТРУКТУРА ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	249
<i>Набухотна Ольга Василівна</i> СУХОМЛИНСЬКИЙ В.О. ПРО РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ УРОКІВ МИСЛЕННЯ СЕРЕД ПРИРОДИ _____	253
<i>Тверда Оксана Олександрівна</i> КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ _____	256
<i>Шевчук Юлія Олександрівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ _____	260
<i>Шульгун Марина Віталіївна</i> ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	263
<i>Юрим Ганна Петрівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНО-ГУРТКОВОЇ РОБОТИ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛИ _____	267
<i>Яворська Ірина Юріївна</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	271

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ
ПЕДАГОГІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ**

**Матеріали
другої міжвузівської науково-практичної
студентської конференції**

29 листопада 2016 року
м.Рівне

Відповідальна за випуск – Колупаєва Т.Є.

Комп'ютерна верстка – Соловей Л.М.

Формат 60х84/16 . Папір офсетний.
Гарнітура Times New Romans.
Ум. друк. арк.. 21,6. Тираж 100 прим.

Видруковано: Кафедра педагогіки початкової освіти РДГУ
вул. Остафова, 31, каб. 02, м. Рівне, 33000
тел. 0-362-62-00-84